

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-20-110029
Nummer: DOC-20-327739
Datum: 2-12-2020
Steller: College
Onderwerp: Reactienota 'Op weg naar RES 1.0'.

Ter informatie

Kennis nemen van:

De reactienota 'Op weg naar RES 1.0'.

Aanleiding

Concept RES-NHN

In april kwam de concept RES-NHN beschikbaar. Daarin deed de regio-NHN een aanbod om 2,20 TWh bij te dragen aan de landelijke opgave van 35 TWh hernieuwbare energie in 2030. Het aandeel van Westfriesland in dit aanbod bedroeg 1,1 TWh.

Van april tot september konden inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties hun reactie geven op de concept RES-NHN. Provinciale Staten, gemeenteraden in NHN en het algemeen bestuur van HHNK werden gevraagd hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken op dit bod.

In deze nota informeren we u hierover. Ook gaan we in op het proces naar de RES 1.0. De raadscommissie informeerden we op 12 november hierover.

Reacties

De betrokkenheid bij de RES is groot. Dit blijkt uit het aantal reacties dat binnengekomen is over de concept RES-NHN:

- Er zijn 210 reacties ontvangen.
- Er zijn twee alternatieve concept-RES'en aangeboden. Eén betreft het plan Duurzaam Leefbaar, het andere betreft een plan door Natuur & Milieufederatie samen met in het Economisch Forum verenigd bedrijfsleven.
- Een aantal partijen heeft alternatieve zoekgebieden aangedragen.
- Staatsbosbeheer heeft de mogelijkheden en onmogelijkheden van grootschalige opwek met zon- en windenergie op hun grondgebied aangegeven.
- LTO heeft een aanbod gedaan vanuit de agrariërs.

18 gemeenteraden in NHN, provinciale staten en het algemeen bestuur van HHNK kwamen met hun wensen en bedenkingen. Veelal zijn de suggesties en zorgen vanuit de gemeenschap overgenomen.

Wensen en bedenkingen gemeente Medemblik

Op 3 september maakte u de wensen en bedenkingen kenbaar over de concept RES-NHN. Dit besluit betekent dat er geen nieuwe windturbines erbij komen op het grondgebied van de gemeente Medemblik, zowel op land als in het IJsselmeer. Ook betekent het dat het plan Duurzaam Leefbaar de basis vormt om invulling te geven

aan de bijdrage in de landelijke opgave voor duurzame energie opwekking op het grondgebied van de gemeente Medemblik. Het project Wieringerhoek kan hierbij als aanjager dienen.

Reactienota concept RES-NHN

De geluiden van raden, Provinciale Staten en het algemeen bestuur van HHNK kregen een plek in de 'Reactienota, op weg naar RES 1.0'. We stelden deze op 15 december vast. De reactienota leidt tot:

- Tekstuele veranderingen voor de RES 1.0 ten opzichte van de concept RES, zoals het toevoegen van onderwerpen of aanvullingen en verbetering van bestaande teksten.
- Veranderingen op de kaart met zoekgebieden.
- Additionele onderzoeksvragen (thematafels). Zie ook hierna bij vervolgstappen tot RES 1.0.
- Bijstelling van het concept-bod voor de hele regio NHN. Het aandeel van Westfriesland in het concept bod wordt bijgesteld van 1,1 TWh naar 0,59 TWh.

Het vaststellen van de reactienota is een belangrijke tussenstap op weg naar een uitvoerbare en gedragen energiestrategie (RES 1.0) voor de regio NHN.

Wijzigingen van de Westfriese zoekgebieden

De wensen en bedenkingen leiden tot de volgende wijzigingen voor Westfriesland:

- Geen windturbines op het grondgebied van de gemeente Medemblik, dit geldt zowel voor zoekgebieden op land als op het IJsselmeer.
- De gemeente Medemblik concretiseert haar grondgebied in het zoekgebied IJsselmeer door het toevoegen van zonne-energie als bouwsteen in combinatie met het project Wieringerhoek.
- Het zoekgebied zon en wind op Hoornse Markermeer wordt geschrapt.
- Het zoekgebied voor wind en zon in het IJsselmeer/Markermeer op het grondgebied Enkhuizen wordt geschrapt.

Andere voorwaarden voor Westfriesland

Daarnaast vloeien hieruit een aantal voorwaarden:

- Samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden te zoeken naar locaties waar draagvlak is voor het plaatsen van windturbines en/of zonnepanelen.
- Maximaal in te zetten op zonne-energie op dak voor alle gemeenten in Westfriesland.
- Een zorgvuldig proces rondom de inzet van agrarische gronden voor duurzame energieopwekking voor te staan.
- De 600-metergrens voor windturbines als minimale afstand tot woningen te handhaven.

Vervolgstappen tot RES 1.0

De vaststelling van de reactienota is een tussenstap richting de RES 1.0. Naast de aanpassingen die in de reactienota zijn opgenomen, beïnvloeden ook andere aspecten de RES 1.0:

- De uitkomsten van de thematafels.
- De concretisering van de zoekgebieden.
- De vertaling van de inzichten uit de zienswijze van Liander.
- De doorrekening van het Planbureau voor de Leefomgeving en het advies van het Nationaal Programma RES (uiterlijk 1 februari 2021).

Thematafels

Thematafels onderzoeken een aantal onderwerpen waarover op dit moment nog onvoldoende kennis of informatie beschikbaar is. Hier worden zogenaamde thematafels voor ingericht. Onderwerpen zijn:

1. Ontwikkelpincipes zonne- en windenergie
2. Energietransitie: kansen voor agrariërs
3. Ruimtelijke samenhang
4. RES in uitvoering (lokaal eigendom, stimulerend beleid)
5. Jongeren
6. Warmte uit water (warmte, TEO, TEA, TED)
7. Energie-infrastructuur
8. Innovaties

Tijdens deze thematafels worden onderwerpen inhoudelijk verder verkend, samen met verschillende betrokken partijen in het RES-proces. De (tussentijdse) uitkomsten hiervan worden verwerkt in de RES 1.0. Daarnaast is de uitkomst van de thematafels input voor de verdere concretisering van de zoekgebieden.

De concretisering van de zoekgebieden

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het nader onderzoeken en concretiseren van zoekgebieden. Een van de belangrijke instrumenten hiervoor, voor de gemeente Medemblik is het beleidskader zon op land. Omgevings- en financiële participatie, ecologie en ruimtelijke inpassing zijn onderwerpen die hierin een plek krijgen. De ervaringen van de vier pilots die we op dit moment uitvoeren nemen we hierin mee. Daarnaast haalden we op 7 december jl. de mening op van de raadscommissie over dit onderwerp. Dit deden we aan de hand van een aantal vragen uit een bespreknotitie.

De vertaling van de inzichten uit de zienswijze van Liander

Naast de ontvangen reacties gaf Liander voor de deelregio's in NHN een aantal concrete aanbevelingen om de systeemefficiëntie (betaalbaarheid en haalbaarheid) te vergroten. Het gaat bijvoorbeeld om:

- Het combineren van zonne- en windenergie op een locatie.
- Gericht investeren in zon-op-dak: daar waar opgewekte energie zoveel mogelijk direct kan worden gebruikt.
- Cluster zoekgebieden in nabijheid van (onder-)stations om duurzame opwek sneller aan te kunnen sluiten.

Deze aanbevelingen, worden meegenomen en indien mogelijk, meegewogen in de nadere concretisering van de zoekgebieden. Binnenkort verzorgt Liander hierover een presentatie in de regiораad, zie hierna.

Doorrekening Planbureau voor de Leefomgeving (PBL)

De concept-RES NHN is op 9 oktober aangeboden aan het Nationaal Programma RES. In de bijlagen van de concept-RES zijn alle ontvangen reacties, alternatieve plannen en visies en wensen en bedenkingen van de raden, provincie en waterschap toegevoegd. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) maakt een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de 30 concept-RES'en. Het PBL verwacht voor het eind van dit jaar de eerste inzichten te kunnen delen. De aanbevelingen kunnen we hierdoor meenemen in het proces naar de RES 1.0. Uiterlijk 1 februari maakt PBL de analyse van alle concept-RES'en openbaar.

Informatiebijeenkomsten reactienota

Op 21 oktober is (online) aan zo'n 150 bestuurders, volksvertegenwoordigers, ambtenaren, bewoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers een samenvatting gegeven van alle reacties op de concept-RES Noord-Holland Noord. Er is toegelicht hoe de reacties, wensen en bedenkingen en alternatieve plannen

gaan helpen om de stap te zetten van concept-RES naar RES 1.0. Ook kon iedereen vragen stellen. Een aantal raads- en commissieleden waren hierbij aanwezig.

Op 20 januari organiseren we opnieuw een bijeenkomst. Dan lichten we de reactienota toe. U bent hierbij van harte welkom, de uitnodiging volgt. Daarnaast wordt de inhoud van de reactienota aan u toegelicht op 10 februari tijdens de regionale raadsinformatie bijeenkomst voor de regio Westfriesland.

Kernboodschap

We stelden op 15 december 2020 de reactienota 'Op weg naar RES 1.0' vast. De reactienota geeft aan welke wijzigingen voortvloeien uit reacties van deelnemers, alternatieve plannen en wensen en bedenkingen van raden, Provinciale Staten en algemeen bestuur van HHNK. Het vaststellen van de reactienota is een belangrijke tussenstap op weg naar een uitvoerbare en gedragen energiestrategie (RES 1.0) voor de regio NHN. In deze informatienota informeren we u hierover. Daarnaast informeren we u over het te volgen proces naar de RES 1.0.

Consequenties

De wijzigingen in de reactienota leiden tot een verlaging van het Westfriesse bod. In de concept RES-NHN werd voor Westfriesland aangegeven dat 1,1 TWh aan duurzame energie opgewekt kon worden. De wensen en bedenkingen van de Westfriesse raden leidden ertoe dat dit bod naar beneden bijgesteld wordt. Het bod wordt verlaagd met 0,51 TWh en komt daarmee uit op 0,59 TWh. De landelijke opgave is dat alle RES'en optellen tot 35 TWh duurzame energieopwekking in 2030.

Communicatie

Via diverse kanalen communiceren we over de Reactienota. Dit doen we zowel op het niveau van NHN als op het niveau van Westfriesland.

Vervolg

De komende maanden werken we de concept RES-NHN nader uit in de RES 1.0. De reactienota is hierin een belangrijke tussenstap. De raad besluit voor het zomerreces over de RES 1.0.

Bijlagen

Reactienota 'Op weg naar RES 1.0' (DOC-20-328169).